

KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO

Raport o sytuacji w sektorze SKOK w II kwartale 2018 r.

Departament Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych i Instytucji Płatniczych

Warszawa, październik 2018

Najważniejsze spostrzeżenia i wnioski

ZMIANY ORGANIZACYJNE W SEKTORZE

- Na koniec II kwartału 2018 r. działały 33 spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowych zrzeszone w Kasie Krajowej. W okresie sprawowania przez KNF nadzoru nad sektorem skok liczba kas zmniejszyła się o 22, w tym:
  - działalność 11 kas została zawieszona, a właściwe sądy na wnioski Komisji ogłosiły upadłość tych kas,
  - 9 kas zostało przejętych przez banki,
  - 1 kasa została przejęta przez inną kasę,
  - 2 kasy połączyły się po uzyskaniu zgody KNF.

W celu zachowania porównywalności danych, przedstawione w prezentacji informacje, zarówno bieżące jak i historyczne, zawierają dane kas prowadzących działalność na koniec każdego okresu oraz odrębnie dane kas prowadzących działalność na koniec II kwartału 2018 r.

PODSTAWOWE ZMIANY W BILANSACH KAS

- W II kwartale 2018 r. obniżeniu uległy:
  - aktywa o 354,3 mln zł, tj. o 3,46%,
  - depozyty o 318,3 mln zł, tj. o 3,28%,
- Jednocześnie wzrosły wartości:
  - portfela kredytowego netto o 90,1 mln zł, tj. 1,52%,
  - portfela kredytowego brutto o 170,6 mln zł, tj. o 2,55%,
  - portfela kredytów przeterminowanych o 99,5 mln zł, tj. o 7,3%,
  - salda odpisów aktualizujących 98,3 mln zł, tj. o 13,8%,
  - funduszy własnych o 46,9 mln zł, tj. o 13,90%.

ZMIANY W STRUKTURZE SEKTORA

- W II kwartale 2018 r.:
  - liczba kas prowadzących działalność zmniejszyła się o jedną kasę,
  - liczba członków kas zmniejszyła się o ok. 20,5 tys., tj. o 1,21%,
  - liczba oddziałów kas zmniejszyła się o ok. 5,9%, tj. o 59 placówek,
  - liczba zatrudnionych w kasach zmniejszyła się o ok. 3,93%, tj. o 105 osób.

Najważniejsze spostrzeżenia i wnioski

JAKOŚĆ PORTFELA KREDYTÓW

W kasach prowadzących działalność na koniec II kwartału 2018 r. wartość portfela pożyczek i kredytów:

- przeterminowanych wzrosła o 99 mln zł, tj. 7,3%,
- przeterminowanych powyżej 12 miesięcy wzrosła o 128,6 mln zł, tj. 23,23%.

WYNIK FINANSOWY

Na koniec II kwartału 2018 r. 33 kasy prowadzące działalność wykazały łączną stratę w wysokości ok. 4,49 mln zł. Za II kwartał 2017 r. kasy wykazały zysk w wysokości 35,3 mln zł (spadek o -112,7%). Jednocześnie 15 kas wykazało straty na działalności podstawowej - a 11 z nich wykazało stratę netto.

FUNDUSZE WŁASNE

Fundusze własne kas prowadzących działalność na koniec II kwartału 2018 r. wzrosły o 46,9 mln zł, tj. o 13,9%, do 384,4 mln zł.
W II kwartale 2018 r. wzrósł współczynnik wypłacalności kas o 0,55 p.p. do poziomu 4,41%.

POSTĘPOWANIA NAPRAWCZE

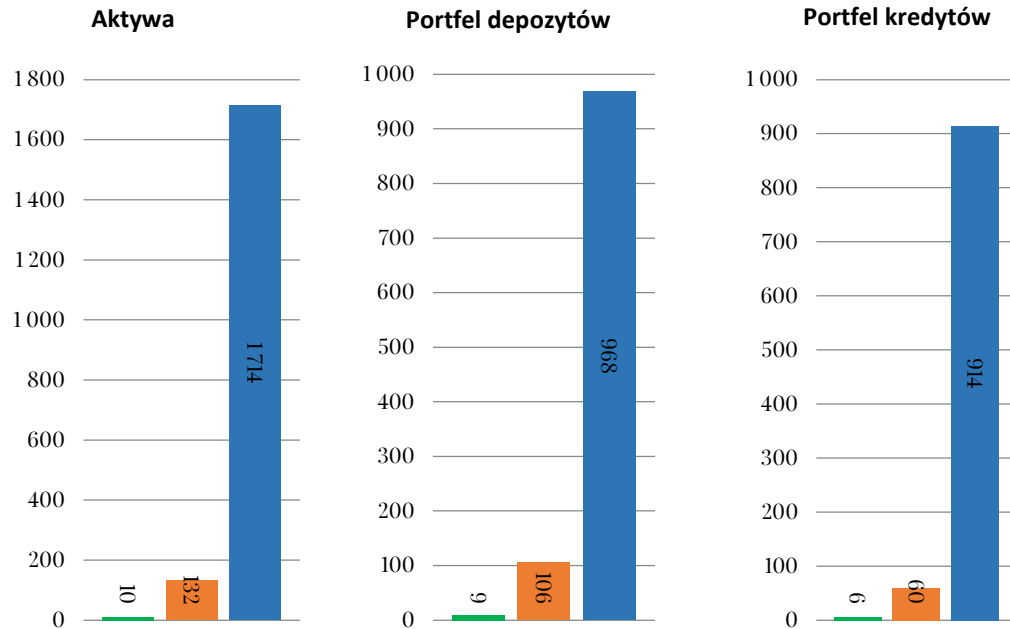
Na koniec II kwartału 2018 r. 23 kasy oraz Kasa Krajowa objętych było postępowaniami naprawczymi, w tym jedynie 4 kasy realizowały programy naprawcze zatwierdzone przez KNF.

RYZIKO WYNIKU FINANSOWEGO

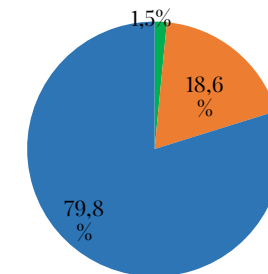
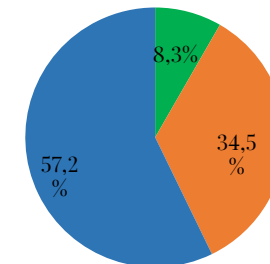
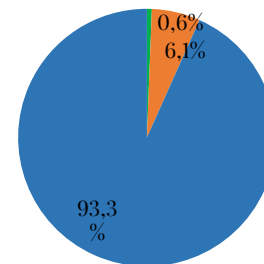
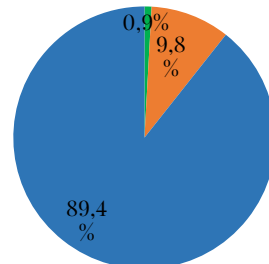
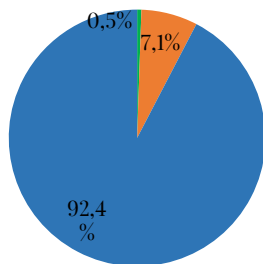
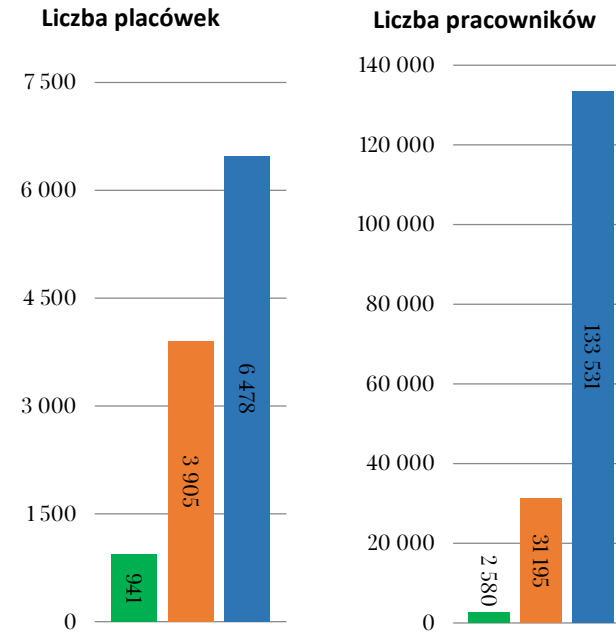
Z ustaleń nadzoru inspekcyjnego i analitycznego wynika, że wyniki finansowe niektórych kas powinny zostać skorygowane (obniżone) o łączną kwotę ok. 5,8 mln zł. Po uwzględnieniu tych korekt - biorąc pod uwagę dane sprawozdawcze kas na koniec II kwartału 2018 r. - wartość funduszy własnych kas obniżyłaby się do (+) 378,6 mln zł, a współczynnik wypłacalności do poziomu (+) 4,34%.

Sektor skok na tle sektora finansowego

Podstawowe dane finansowe (w mld zł) - czerwiec 2018 r.

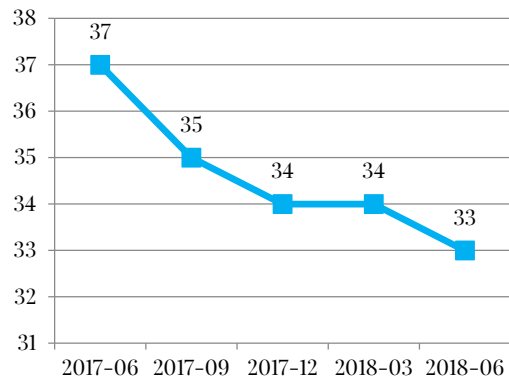
Organizacja sprzedaży - czerwiec 2018 r.

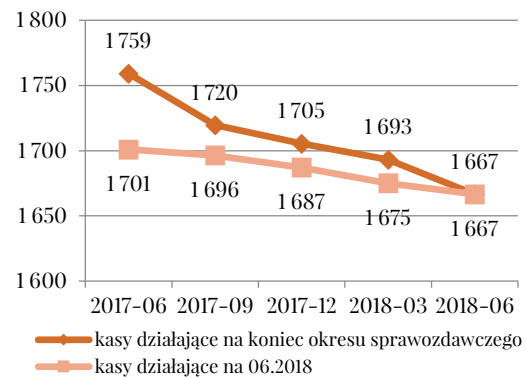
■ SKOK   ■ Banki Spółdzielcze   ■ Banki Komercyjne

Podstawowe informacje o skok (1)

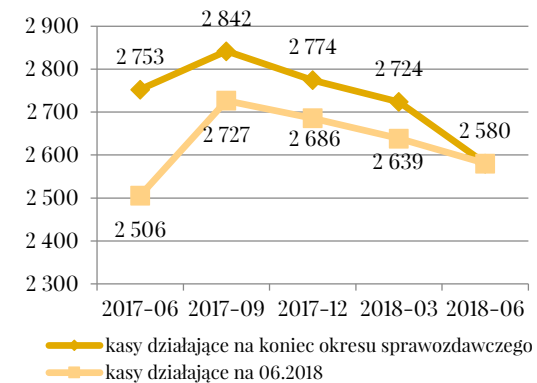
Liczba kas prowadzących działalność

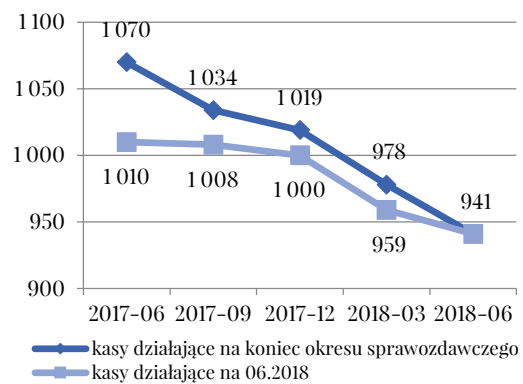
Liczba członków kas (w tys.)

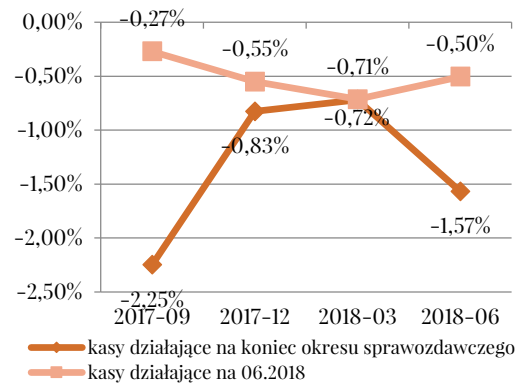
Zatrudnienie w kasach (liczba etatów)

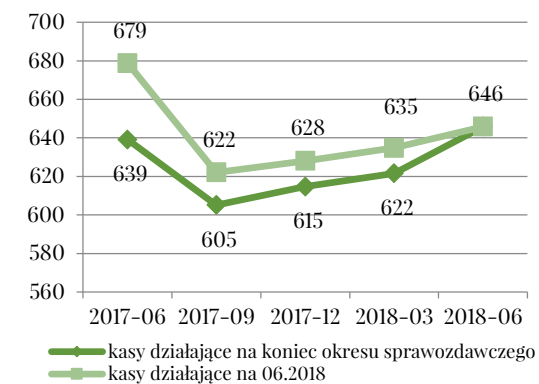
Liczba placówek kas

Liczba członków kas - dynamika zmian

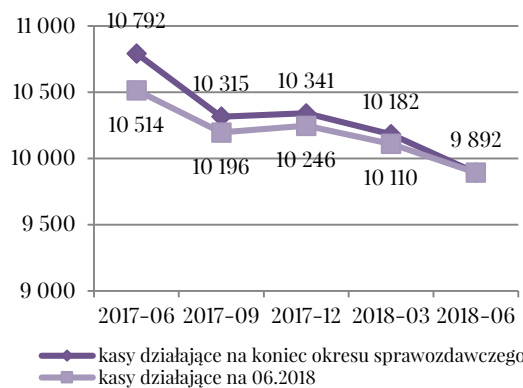

Liczba członków na jednego pracownika

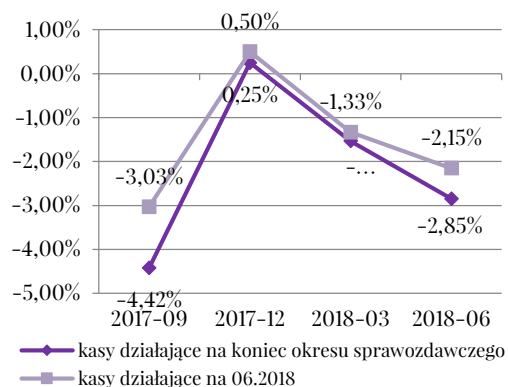

Podstawowe informacje o skok (2)

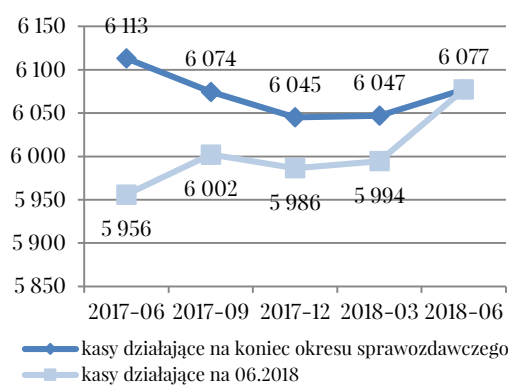
Aktywa kas (w mln zł)

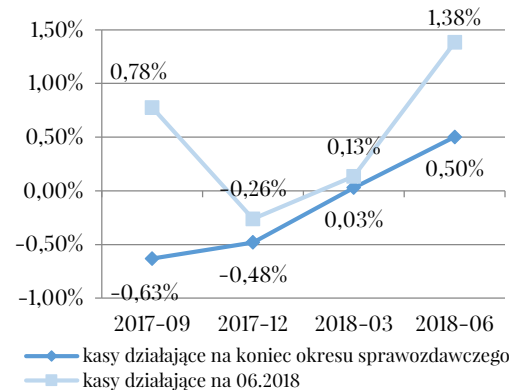
Aktywa - dynamika zmian

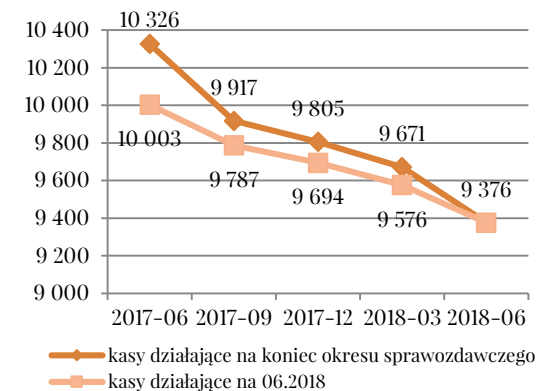
Pożyczki i kredyty kas (w mln zł)

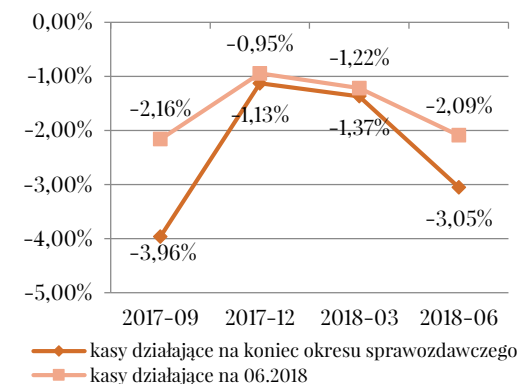
Pożyczki i kredyty kas - dynamika zmian

Depozyty (w mln zł)

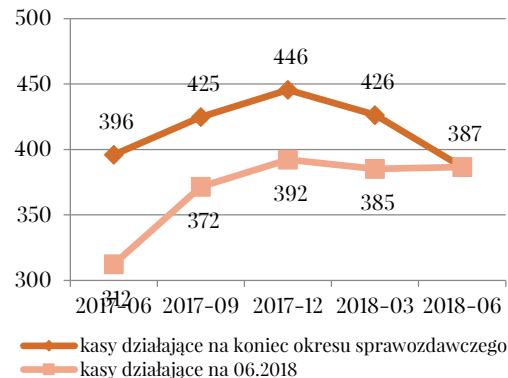

Depozyty - dynamika zmian

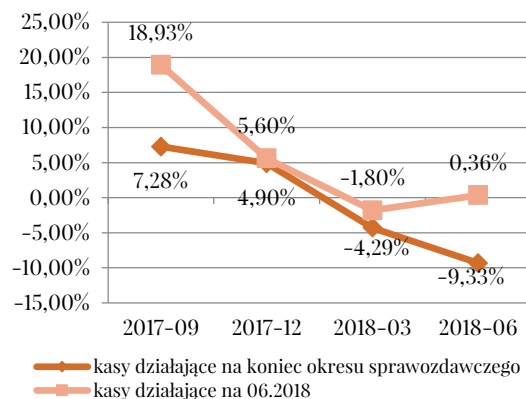

Fundusz udziałowy i zasobowy skok

Wartość udziałów członkowskich (w mln zł)

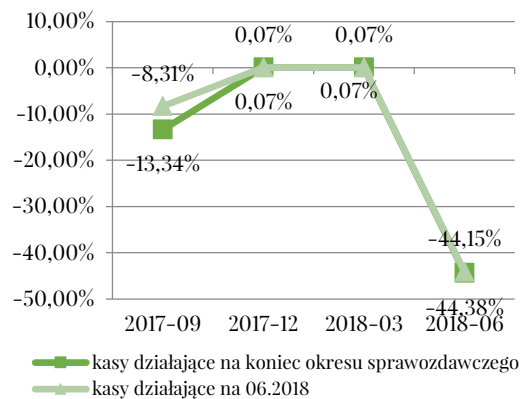
Wartość udziałów członkowskich – dynamika zmian

Wartość funduszu zasobowego (w mln zł)

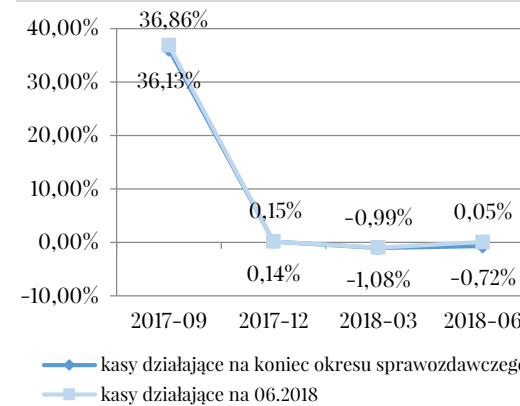
Fundusz zasobowy - dynamika zmian

Liczba zadeklarowanych udziałów (w mln)

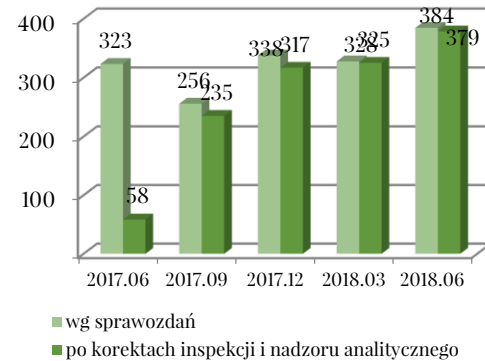

Liczba zadeklarowanych udziałów - dynamika zmian

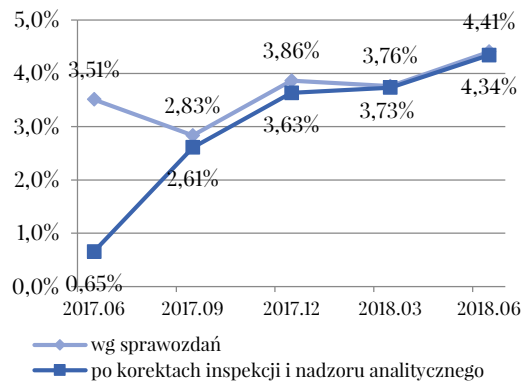

Adekwatność kapitałowa (1)

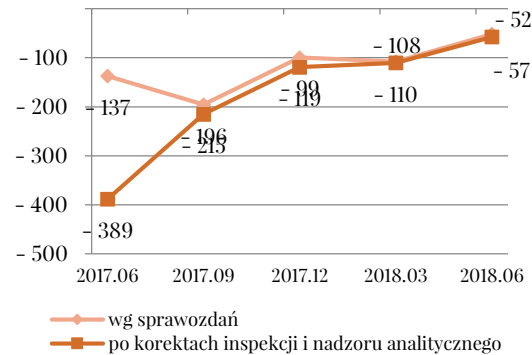
Wysokość funduszy własnych w skok (mln zł)

Współczynnik wypłacalności w sektorze skok

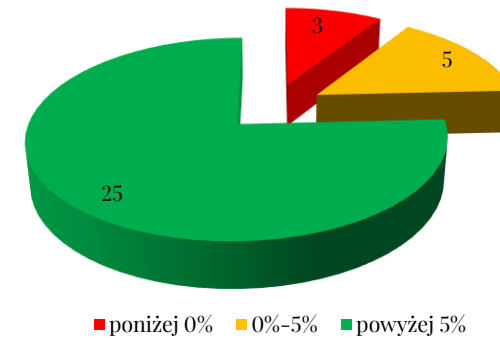
Niedobór funduszy własnych w stosunku do wymogu kapitałowego w sektorze skok (w mln zł)

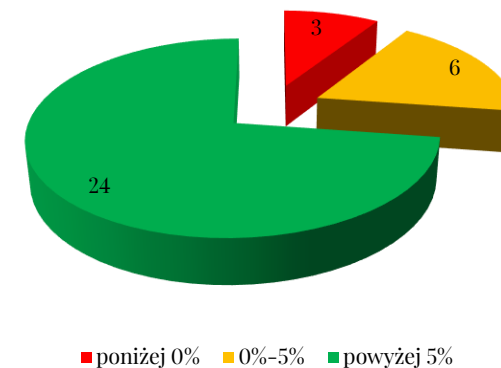
Wzrost funduszy własnych wynikał głównie z przeszacowania wartości funduszu z aktualizacji wyceny przez niektóre kasy.

Wprowadzenie wszystkich korekt wynikających z ustaleń kontroli UKNF oraz ustaleń z nadzoru analitycznego spowodowałyby obniżenie funduszy własnych w kasach o ok. 5,8 mln zł.

Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności (czerwiec 2018 r.)

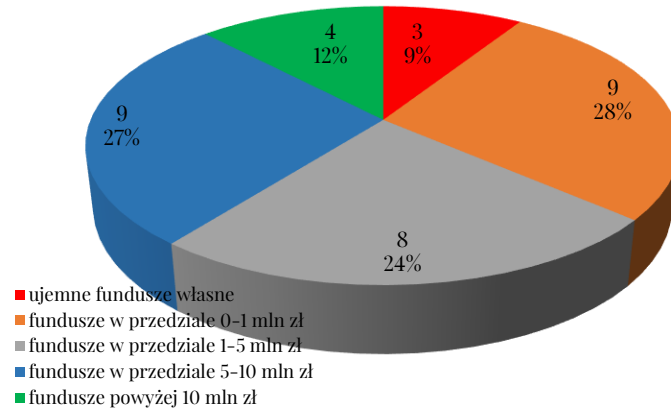
Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności po uwzględnieniu korekt inspekcji UKNF (czerwiec 2018 r.)

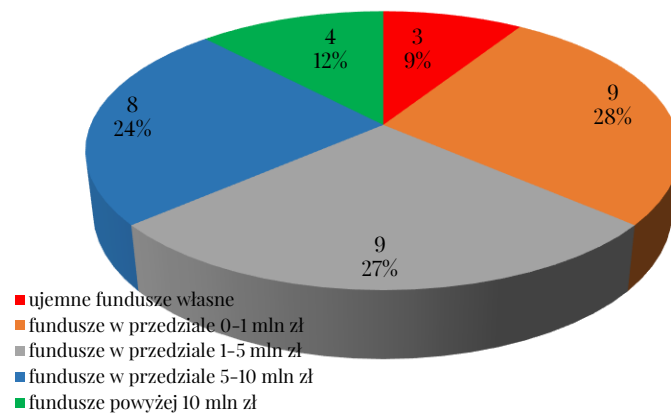

Adekwatność kapitałowa (2)

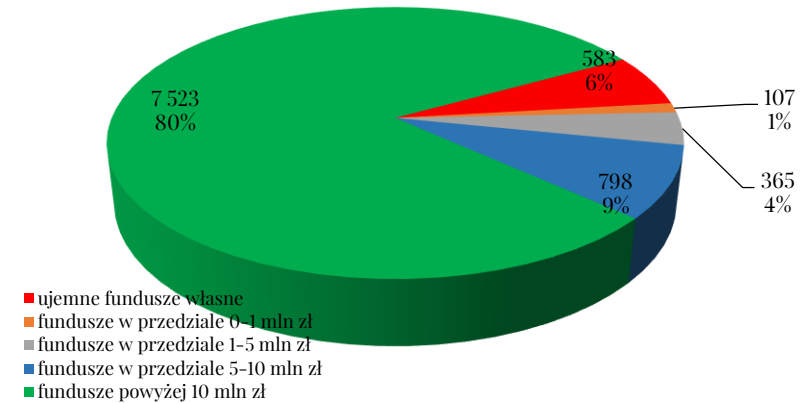
Sektor kas z uwzględnieniem wysokości funduszy własnych wg ustawy o skok (czerwiec 2018 r.)

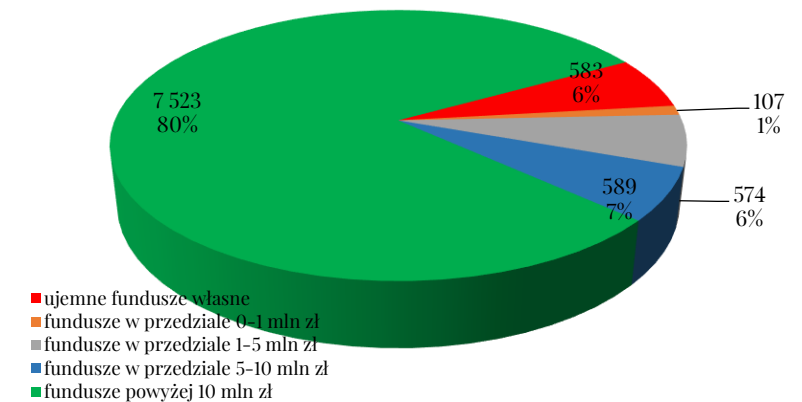
Sektor kas z uwzględnieniem wysokości funduszy własnych (wg ustawy o skok) po uwzględnieniu korekt inspekcji i ustaleń nadzoru analitycznego (czerwiec 2018 r.)

Depozyty w kasach pod względem poziomu funduszy własnych – wg ustawy o skok - w mln zł - (czerwiec 2018 r.)

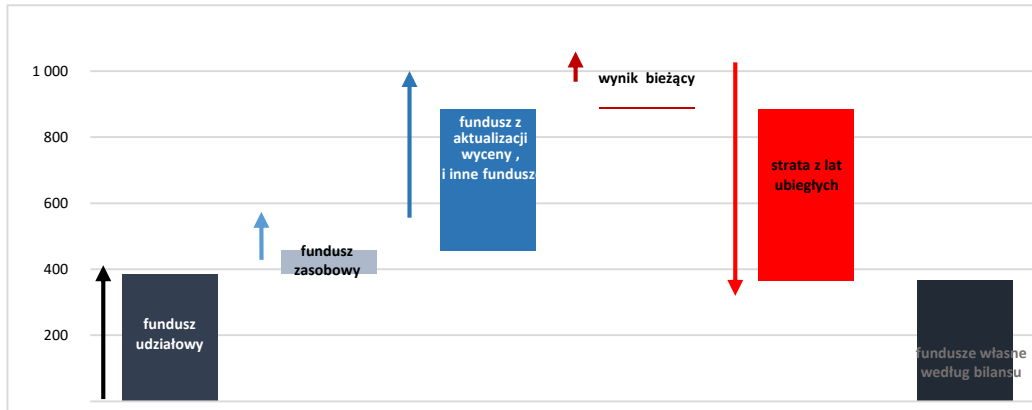

Depozyty w kasach pod względem poziomu funduszy własnych – wg ustawy o skok - w mln zł - po uwzględnieniu korekt inspekcji i ustaleń nadzoru analitycznego (czerwiec 2018 r.)

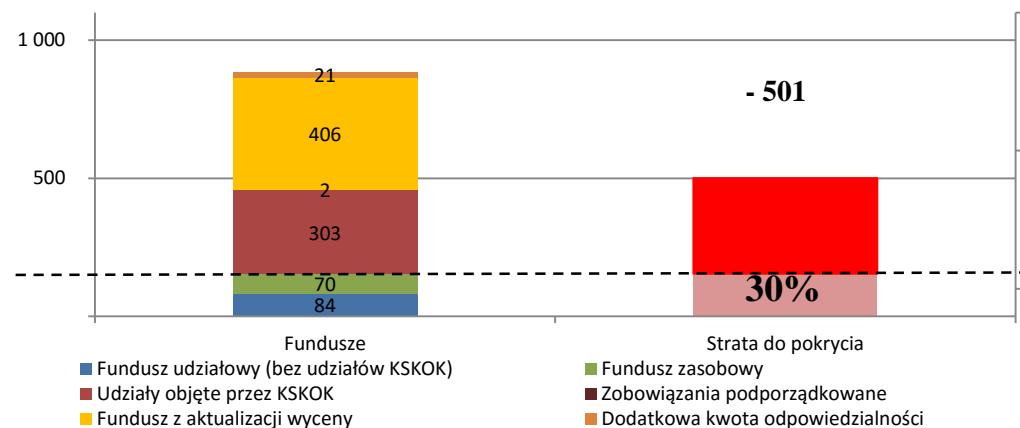

Adekwatność kapitałowa (3)

Struktura funduszy własnych kas na koniec czerwca 2018 r. wg danych sprawozdawczych (dane w mln zł)

Wielkość możliwej do pokrycia strat z funduszy własnych - kasy działające na koniec czerwca 2018 r. (dane w mln zł)

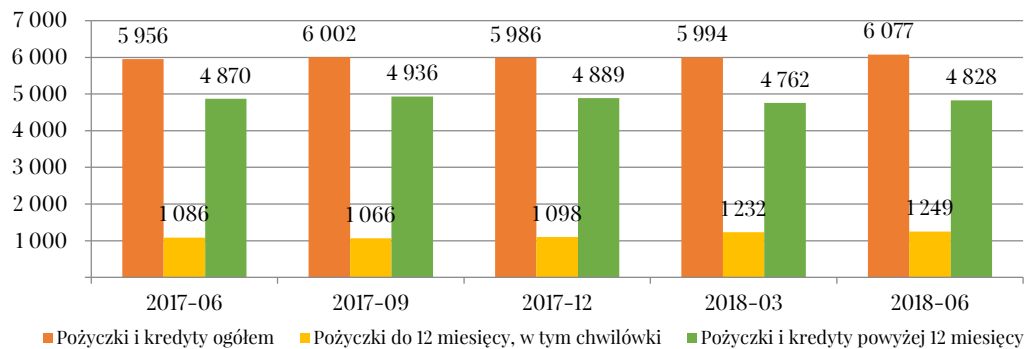
Struktura funduszy własnych kas na koniec czerwca 2018r. wg danych sprawozdawczych (dane w tys. zł)

Wyszczególnienie	06.2018
Fundusz zasobowy	69 803
Fundusz udziałowy (bez udziałów z KSKOK)	83 850
Fundusz udziałowy (udziały objęte przez KSKOK)	302 817
Zobowiązania podporządkowane	2 226
Fundusz z aktualizacji wyceny	406 184
Dodatkowa kwota odpowiedzialności członków	20 783
Straty do pokrycia	-501 050
Suma funduszu własnych	384 425

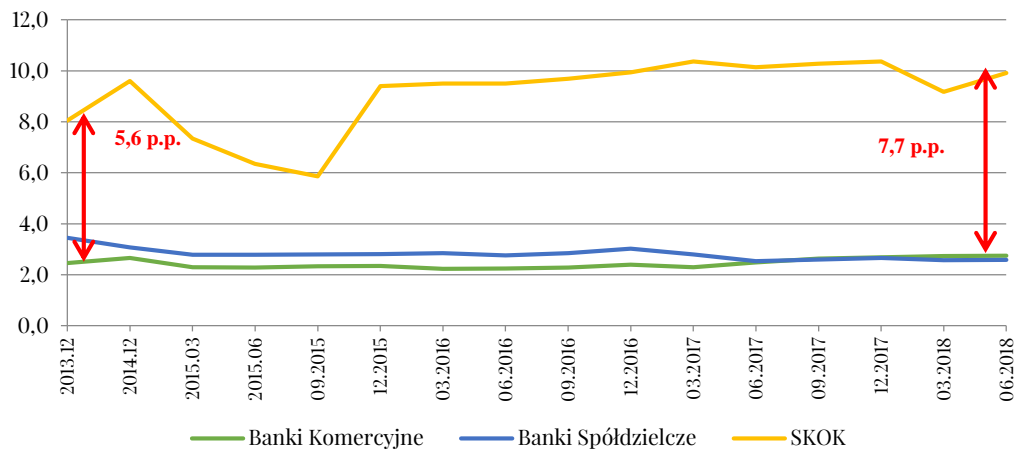
Fundusze własne, które mogą być przeznaczone na pokrycie strat wynoszą 456 mln zł i stanowią 91% wartości łącznych niepokrytych strat w sektorze kas. Fundusz zasobowy oraz udziałowy (bez zaangażowania Kasy Krajowej) stanowi 31% wartości łącznych niepokrytych strat w sektorze kas. Fundusz udziałowy kas objęty przez Kasę Krajową stanowi 60% wartości łącznych niepokrytych strat w sektorze kas. 106% funduszy własnych stanowi fundusz z aktualizacji wyceny, który – zgodnie z przepisami prawa – nie służy pokrywaniu strat bilansowych.

Działalność inwestycyjna i kredytowa (1)

Struktura portfela kredytowego wg terminów zapadalności na koniec poszczególnych kwartałów (w mln zł)

Marża odsetkowa

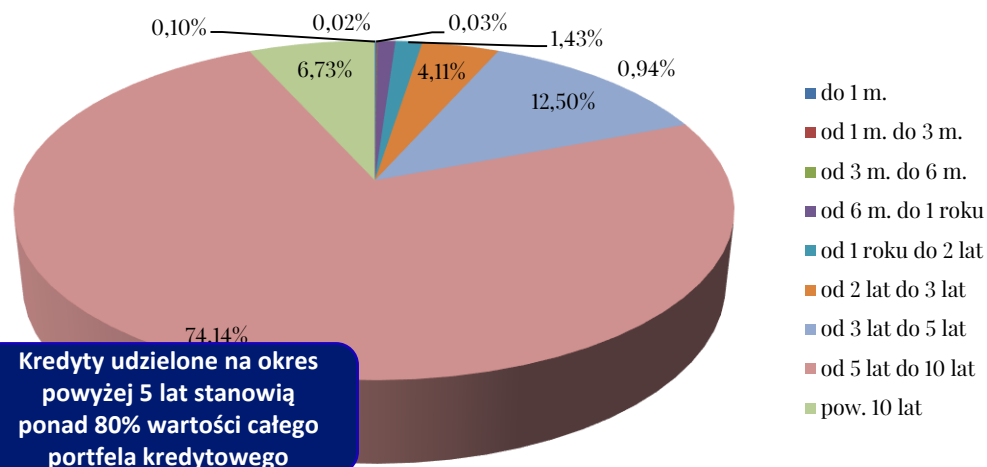
Struktura aktywów sektora kas wg stanu na czerwiec 2018 r.

Wybrane aktywa	Wartość (tys. zł)	Udział w aktywach ogółem
Kredyty i pożyczki	6 077 300	61,44%
Udziały i akcje	701 967	7,10%
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	132 291	1,34%
Lokaty w Kasie Krajowej	1 469 124	14,85%
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	319 275	3,23%
Inne aktywa finansowe	0	0,00%
Aktywa ogółem	9 892 120	

W strukturze aktywów kas ok. 7,1% stanowią akcje i udziały. Z uwagi na ryzyko przeszacowania wartości portfeli akcji i udziałów istnieje ryzyko dla wyników finansowych kas w przyszłości.

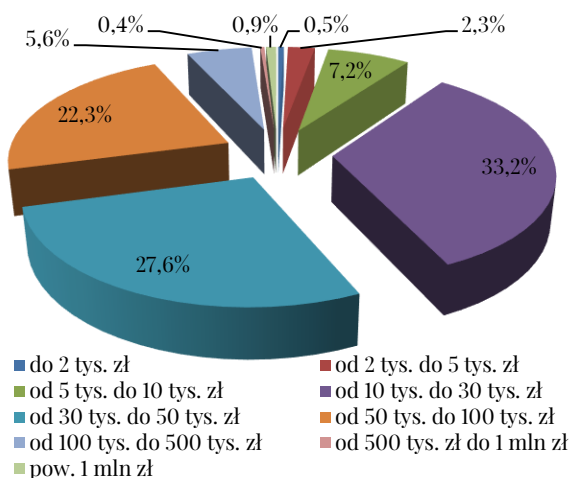
Działalność inwestycyjna i kredytowa (2)

Struktura portfela kredytowego wg terminów pierwotnych (czerwiec 2018 r.)

Kredyty udzielone na okres powyżej 5 lat stanowią ponad 80% wartości całego portfela kredytowego

Struktura portfela kredytowego (czerwiec 2018 r.)

W portfelu kredytowym 6,9% stanowią kredyty o wartości powyżej 100 tys. zł

Struktura portfela kredytowego (czerwiec 2018 r.)

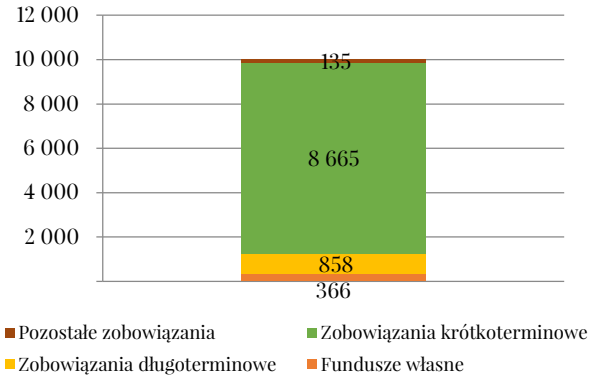
	Liczba rachunków	Wartość (tys. zł)	w tym restrukturyzacje
Razem	455 963	6 077 300	301 635
do 2 tys. zł	48 014	29 744	143
od 2 do 5 tys. zł	66 974	141 875	1 334
od 5 do 10 tys. zł	89 169	436 319	9 177
od 10 do 30 tys. zł	159 271	2 017 861	68 791
od 30 do 50 tys. zł	60 778	1 677 390	84 531
od 50 do 100 tys. zł	28 893	1 357 082	94 990
od 100 do 500 tys. zł	2 791	342 556	33 333
od 500 tys. zł do 1 mln zł	45	21 538	5 443
pow. 1 mln zł	28	52 935	3 894

* Różnica pomiędzy poszczególnymi tabelami wynika z różnic w przekazanych danych sprawozdawczych kas.

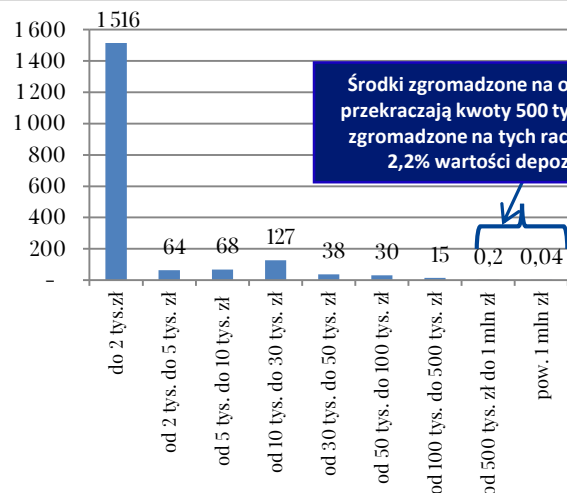
Według sprawozdawczości, 14,1% kredytów powyżej 100 tys. zł podlegało restrukturyzacji, co znacznie odbiega od średniej dla całego portfela wynoszącej 5%.

Źródła finansowania działalności kas

Struktura finansowania działalności kas w mln zł (czerwiec 2018 r.)

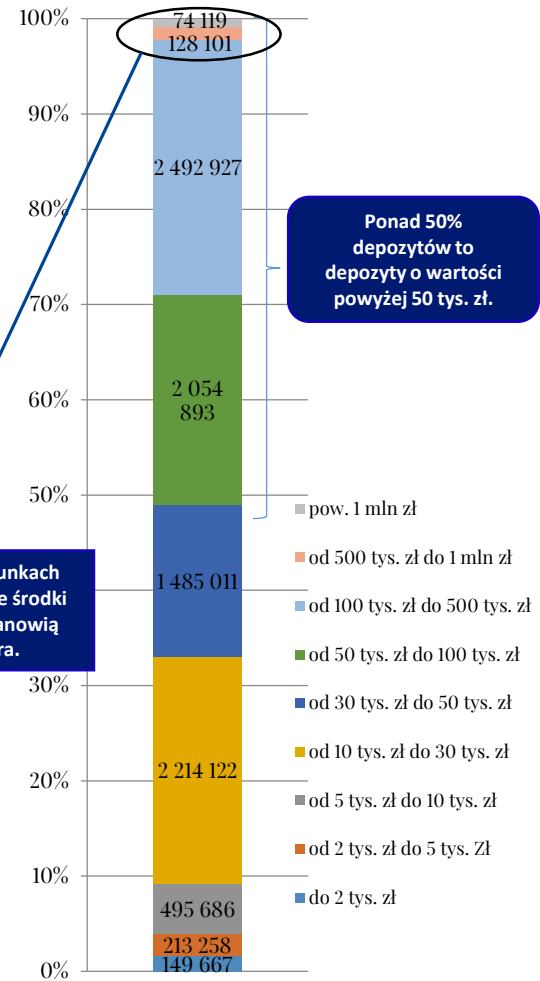

Struktura depozytów terminowych wg liczby rachunków w tys. (czerwiec 2018 r.)

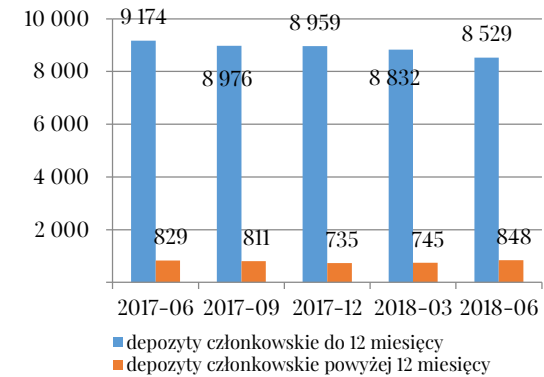
Środki zgromadzone na ok. 250 rachunkach przekraczają kwoty 500 tys. zł. Łącznie środki zgromadzone na tych rachunkach stanowią 2,2% wartości depozytów sektora.

Struktura depozytów terminowych wg kwoty (czerwiec 2018 r.)

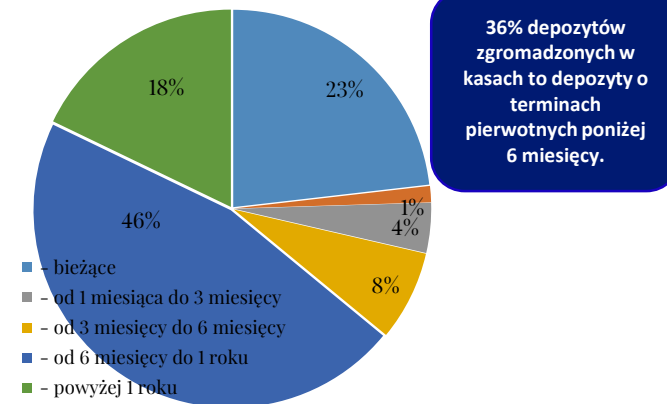

Ponad 50% depozytów to depozyty o wartości powyżej 50 tys. zł.

Struktura depozytów w okresach (mln zł)

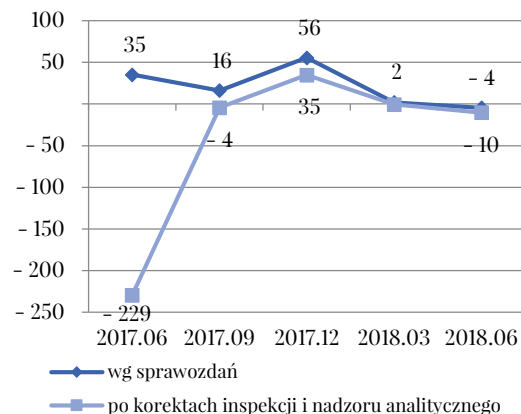
Struktura depozytów wg terminów pierwotnych (czerwiec 2018 r.)

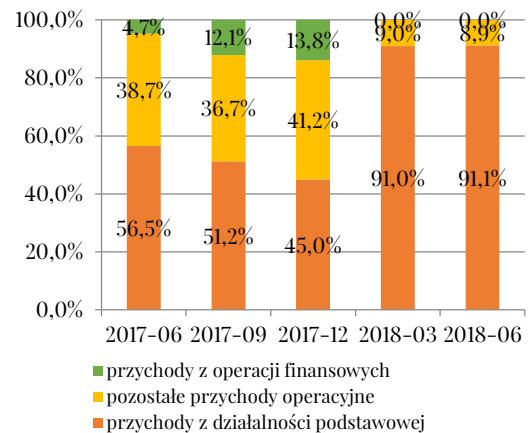
36% depozytów zgromadzonych w kasach to depozyty o terminach pierwotnych poniżej 6 miesięcy.

Wyniki sektora skok (1)

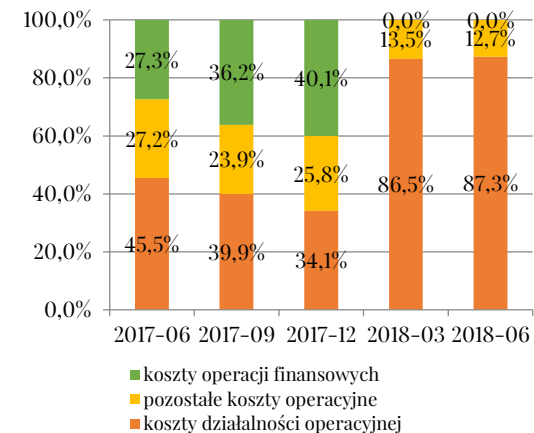
Wynik finansowy netto sektora SKOK (mln zł)

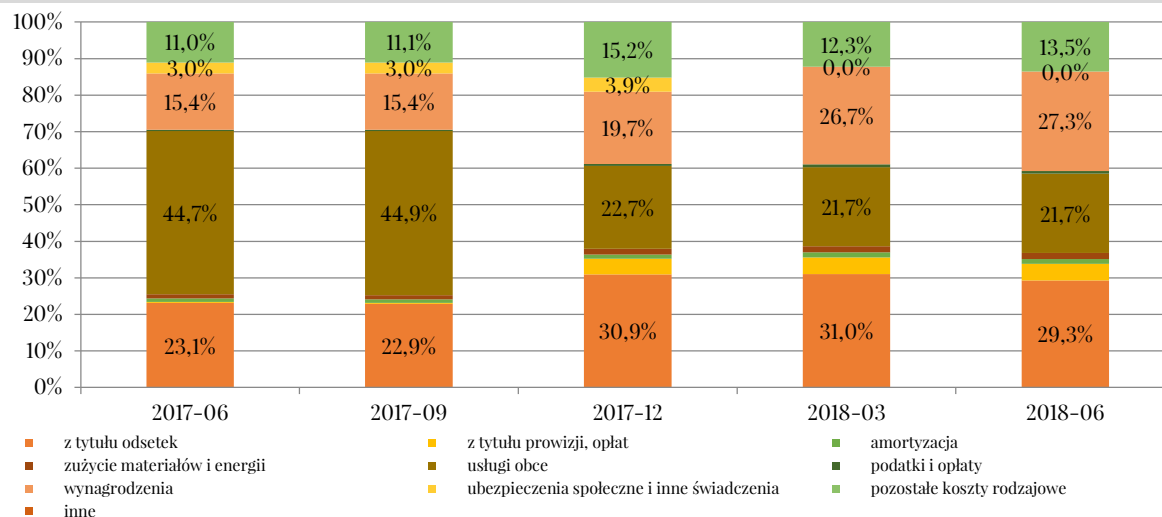
Struktura przychodów sektora kas

Struktura kosztów sektora kas

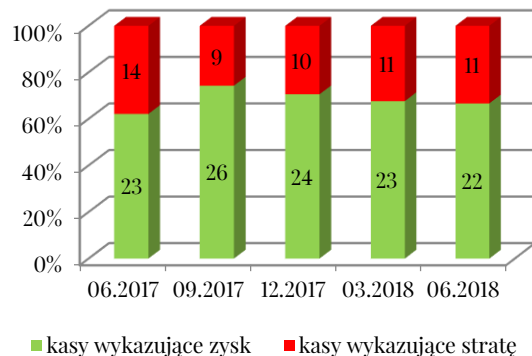
Struktura kosztów działalności operacyjnej w sektorze kas

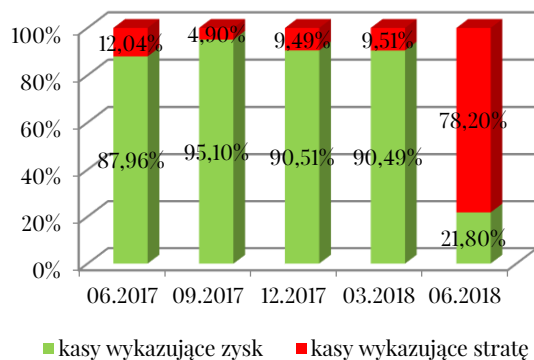
Znaczący udział w strukturze przychodów i kosztów sektora skok na koniec 2017 roku mają przychody operacyjne i koszty finansowe, co jest związane bezpośrednio z transakcjami sprzedaży części portfeli kredytowych (głównie przeterminowanych). Analiza i pełna porównywalność wyników II kwartału 2018 r. z uwagi na zmiany prezentacji wyników kas w związku z nowymi wzorami sprawozdawczości przekazywanymi do Komisji Nadzoru Finansowego możliwa będzie za rok.

Wyniki sektora skok (2)

Struktura kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

Aktywa kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

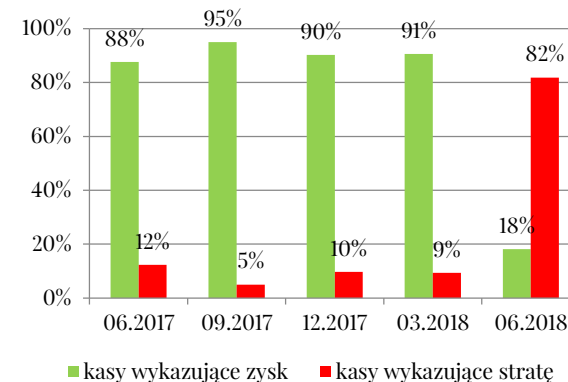

Wynik finansowy sektora kas na koniec czerwca 2018 r. był ujemny. 15 kas wykazało straty na działalności podstawowej a 11 z nich wykazało stratę netto.

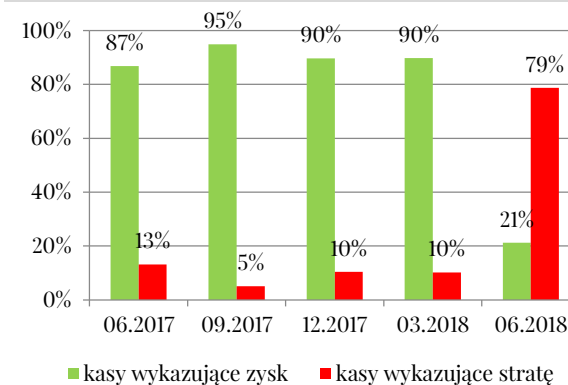
Wyniki finansowe kas – podobnie jak w okresach wcześniejszych – nie uwzględniają wszystkich zalecanych korekt poinspekcyjnych i ustaleń dokonanych w wyniku analiz „zza biurka”.

Na koniec czerwca 2018 r. kasy w sprawozdawczości wykazały łącznie stratę netto w wysokości ok. 4,49 mln zł.

Portfele kredytowe kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

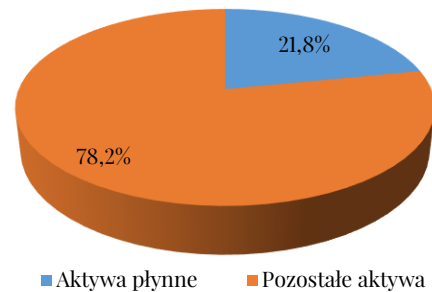

Depozyty kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

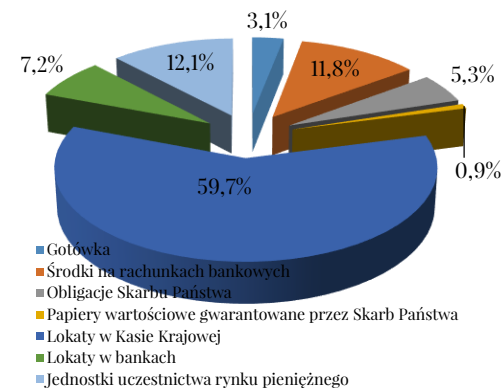

Ryzyko płynności

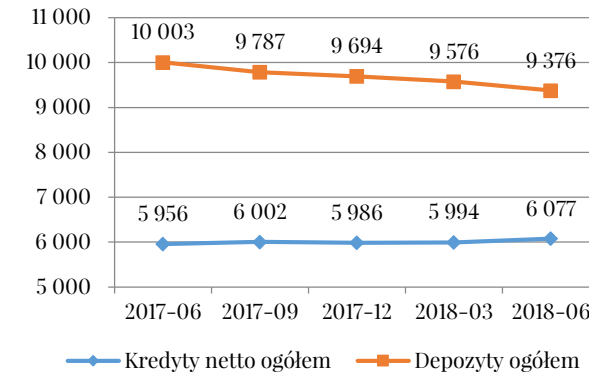
Udział aktywów płynnych w aktywach ogółem (czerwiec 2018 r.)

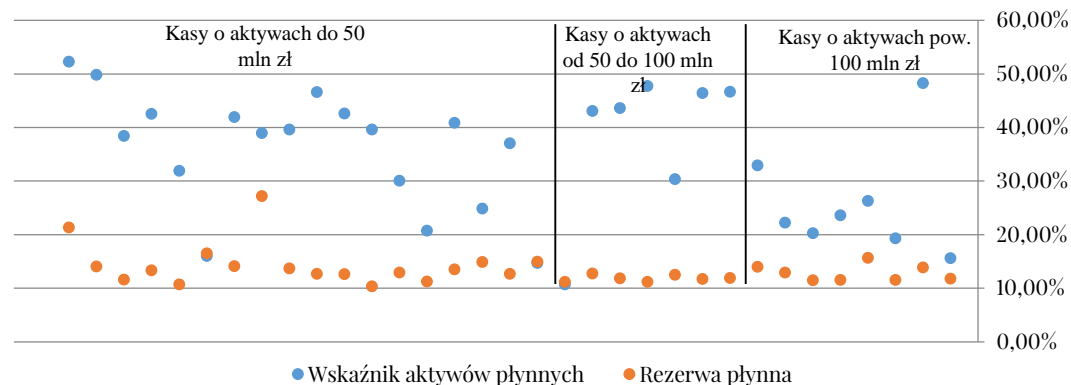
Struktura środków płynnych kas (czerwiec 2018 r.)

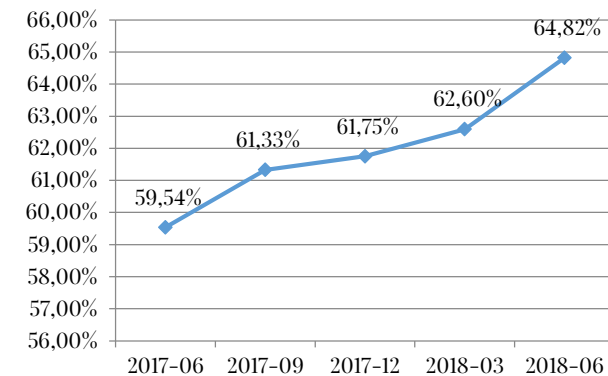
Kredyty a depozyty w sektorze kas (w mln zł)

Wskaźniki płynności kas (czerwiec 2018 r.)

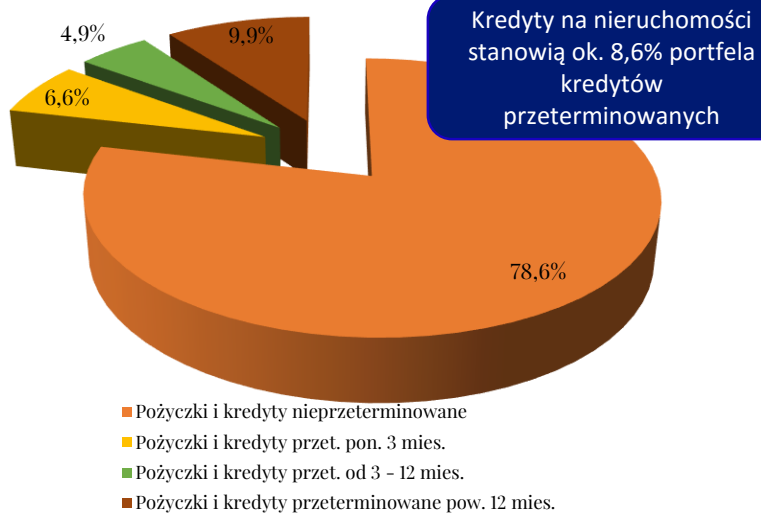
Poziom depozytów finansujących działalność kredytową kas

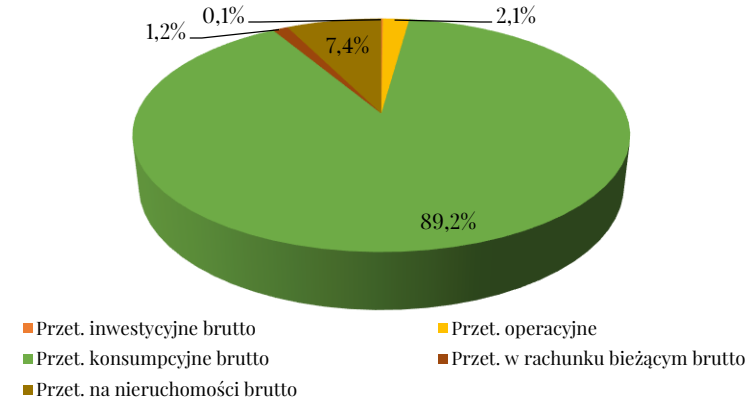
Ryzyko kredytowe

Udział pożyczek i kredytów z uwzględnieniem terminowości obsługi (czerwiec 2018 r.)

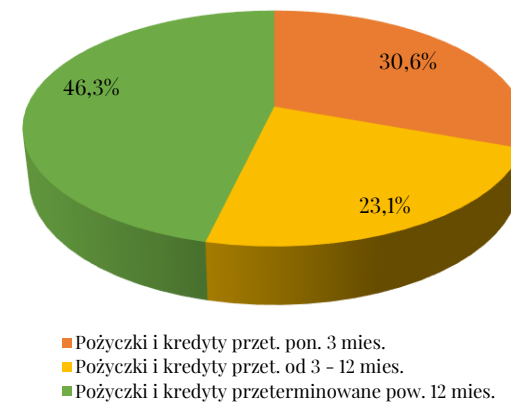

Ponad 21,0% wartości portfela kredytowo-pożyczkowego stanowią kredyty przeterminowane. Największa grupa to pożyczki przeterminowane pow. 12 miesięcy (10,1% portfela).

Struktura rodzajowa kredytów przeterminowanych (czerwiec 2018 r.)

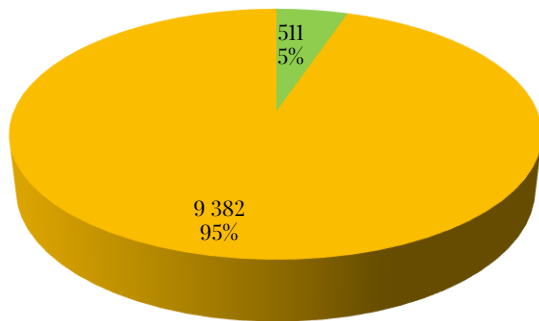

Struktura pożyczek i kredytów przeterminowanych z uwagi na okresy przeterminowania (czerwiec 2018 r.)

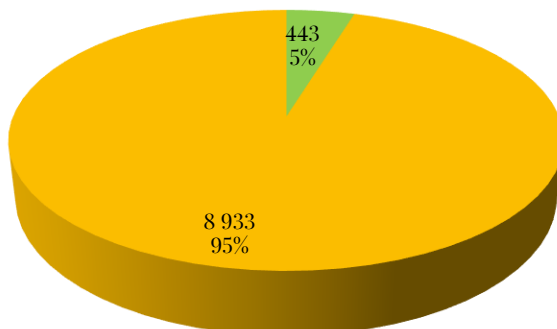
Postępowania naprawcze w kasach (1)

Aktywa kas (w mln zł) zobowiązanych do realizacji działań naprawczych na tle sektora (czerwiec 2018 r.)

■ pozostałe kasy ■ kasy realizujące program naprawczy

Depozyty kas (w mln zł) zobowiązanych do realizacji działań naprawczych na tle sektora (czerwiec 2018 r.)

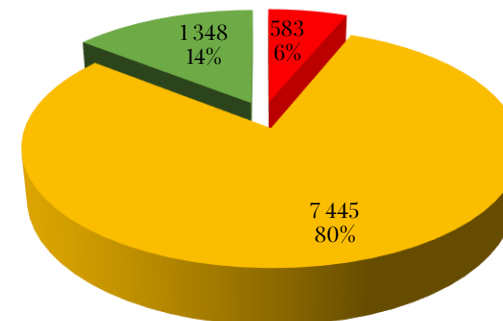

■ pozostałe kasy ■ kasy realizujące program naprawczy

Stosownie do ustawy o skok z 2009 r. kasa zobowiązana jest realizować program postępowania naprawczego wówczas, gdy:

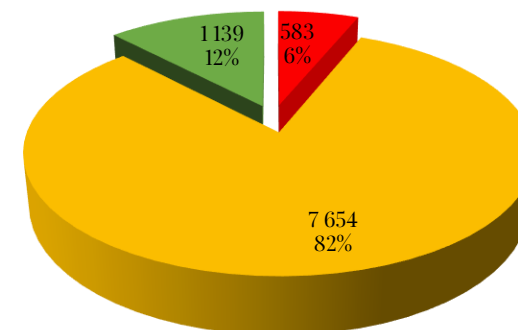
- istnieje zagrożenie wystąpienia straty w jej działalności lub
- wystąpiła strata w jej działalności lub też
- istnieje zagrożenie powstania niewypłacalności kasy.

Poziom depozytów (w mln zł) w kasach z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności (czerwiec 2018 r.)

■ poniżej 0% ■ 0%-5% ■ powyżej 5%

Poziom depozytów (w mln zł) w kasach z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności po uwzględnieniu korekt inspekcji (czerwiec 2018 r.)

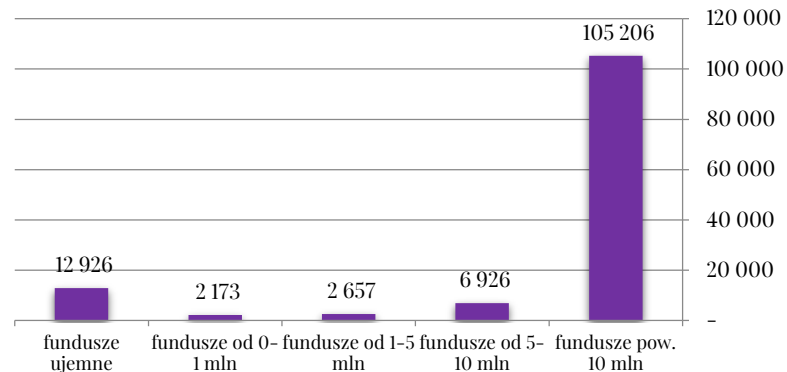

■ poniżej 0% ■ 0%-5% ■ powyżej 5%

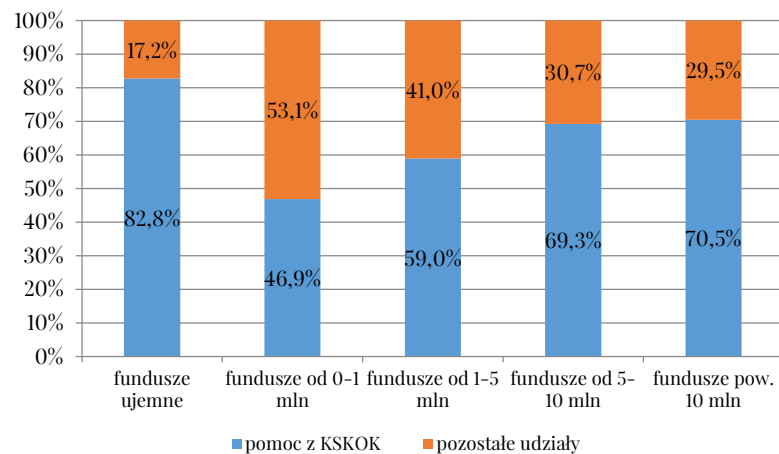
Postępowania naprawcze w kasach (2)

Pomoc finansowa Kasy Krajowej

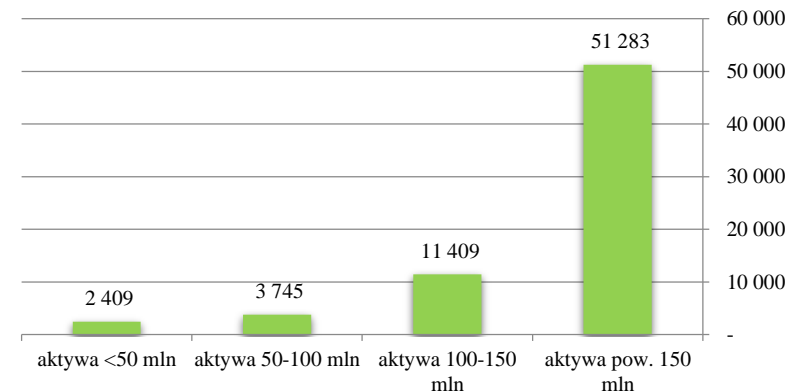
Średnia wartość pomocy dla kas z Kasy Krajowej (tys. zł)
wg wielkości funduszy własnych kas (czerwiec 2018 r.)

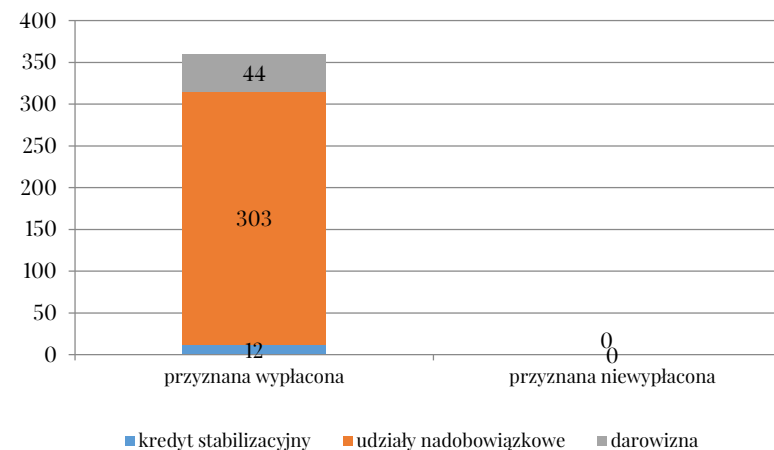
Średnia wielkość wpłaconych przez Kasę Krajową udziałów
w stosunku do funduszu udziałowego kas (czerwiec 2018 r.)

Średnia wartość pomoc dla kas z Kasy Krajowej (tys. zł)
wg wielkości aktywów kas (czerwiec 2018 r.)

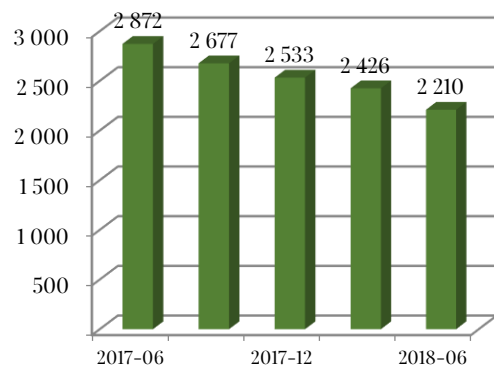

Struktura pomocy udzielonej kasom przez Kasę Krajową w mln zł
(czerwiec 2018 r.)

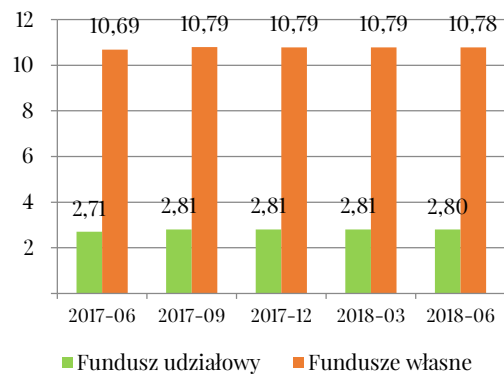

Sytuacja finansowa Kasy Krajowej

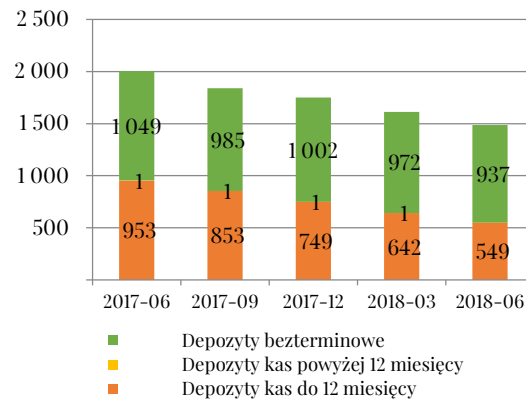
Aktywa (w mln zł)

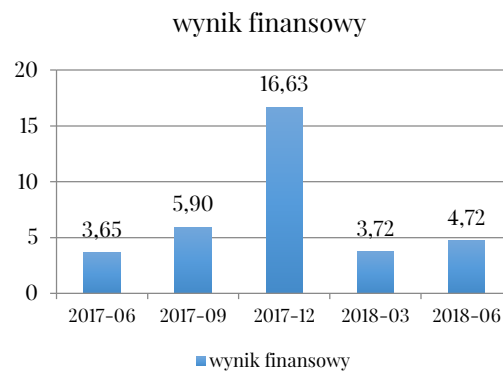
Fundusze własne (w mln zł)

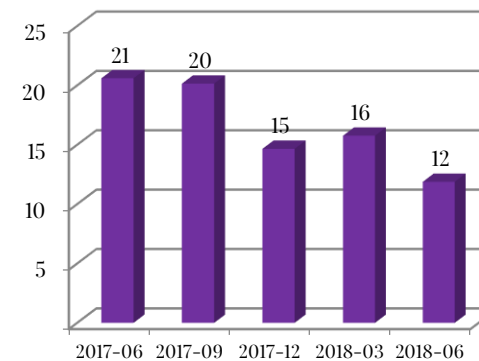
Struktura depozytów kas w Kasie Krajowej (w mln zł)

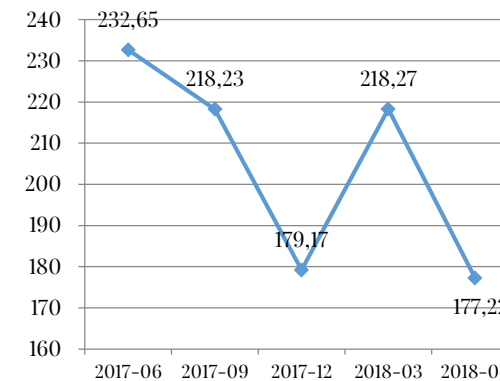
Wynik finansowy netto (w mln zł)

Pożyczki udzielone kasom przez Kasę Krajową (w mln zł)

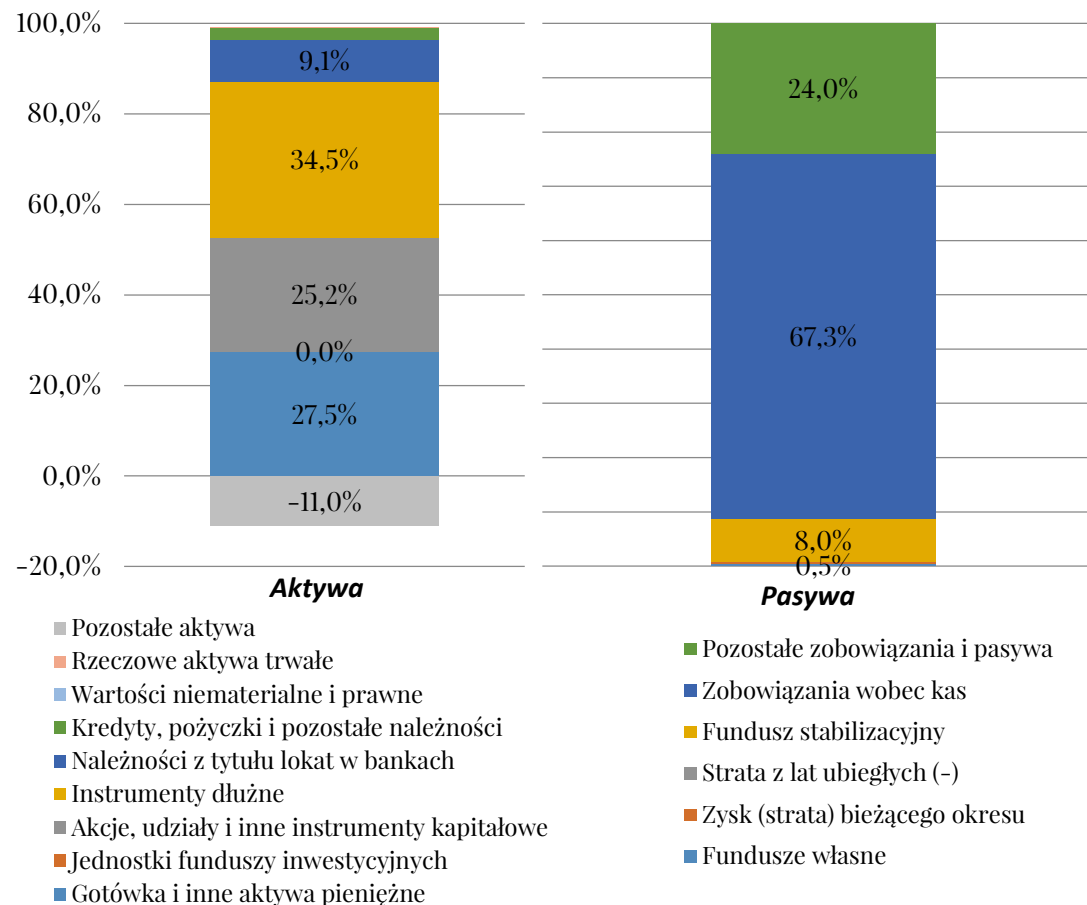

Fundusz stabilizacyjny (w mln zł)

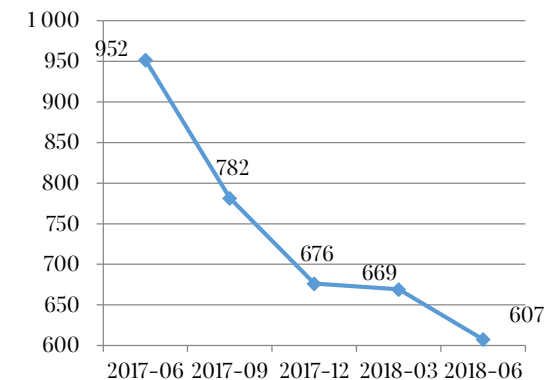
Struktura bilansu Kasy Krajowej

Struktura aktywów i pasywów Kasy Krajowej - w mln zł (czerwiec 2018 r.)

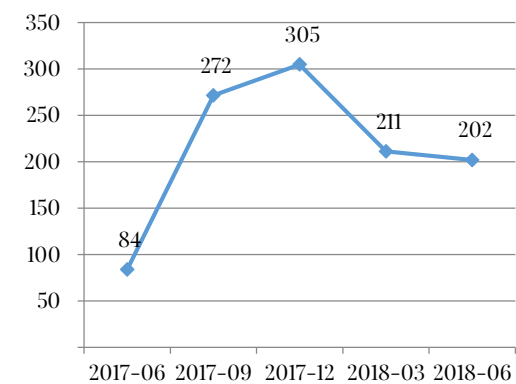

Istotną część aktywów Kasy Krajowej stanowią środki płynne. Natomiast jedynym źródłem finansowania jej działalności są środki pozyskane od kas (lokaty obowiązkowe i nieobowiązkowe oraz opłaty).

Środki płynne ulokowane w bankach na rachunkach bieżących (w mln zł)

Środki płynne ulokowane w bankach na lokatach terminowych (w mln zł)

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

tel. +48 22 262 50 00 fax +48 22 262 51 11 knf@knf.gov.pl

Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa

www.knf.gov.pl